Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Den

ældgamle

Normands,

Christian Jacobsen Drakenbergs,

Levnets-Beskrivelse;

Tilligemed

den

over ham holdte

Liigprædiken.

og hans Portrait.

Med Kongelig allernaadigst Privilegio.

Viborg 1774.

trykt i det Kongl. privil. Bogtrykkerie af C. H. Mangor.

Den

ældgamle

Normands,

Christian Jacobsen Drakenbergs,

Levnets-Beskrivelse;

Tilligemed

den

over ham holdte

Liigprædiken.

og hans Portrait.

Med Kongelig allernaadigst Privilegio.

Viborg 1774.

trykt i det Kongl. privil. Bogtrykkerie af C. H. Mangor.

Dessiné par Cramer. Gravé par I. Haas à Coppenhague 1754.

CHRISTIAN IACOBSEN DRAKENBERG.

Föd i Norge Aar 1626. Afskildret i levende Live Aar 1754.
som er Hans Alders Et Hundrede Otte og Tyvende Aar.

Stukket efter en Original som findes hos. C.P. ROTHE.

Fortale.

Man har herved den Fornøielſe, at overlevere Læſerne alle de Efterretninger, man med Vished har kundet ſamle om den bekiendte gamle Normand **Chriſtian Jacobſen Drakenberg.** Deres Tilforladelighed kan Læſeren være forſikret om, thi de ere tagne 1. af et Manu-

ſcript, ſom Hr. Forvalter P. Monſter *) paa Bygholm har forfattet; hvilket han igien deels har udſkrevet af et meget paalideligt Manuſcript, deels været øienſynlig Vidne til. Dette paalidelige Manuſcript

*) Han var i eendeel Aar Forvalter hos Velb. Hr. C. Fiſcher til Allinggaard ꝛc. førend han kom til Bygholm, og det til al Lykke juſt i de Aar, den gamle Drakenberg opholdt ſig paa Allinggaard, hvor han, ſom en meget curieur Mand, giorde ſig Umage for denne vanſkelige Mands Venſkab, for at faae hans Levnetsløb, og ſaa fuldſtændig Efterretning, ſom muelig, om hans Hendelſer; han var og lykkelig i ſit Forehavende. Men dette er ei heller det første, vi læſe fra ham, thi foruden hvad, ſom findes af hans Arbeide, i det andet og femte Bind af det Oeconomiſke Magazin, ſamt i den Danſke Atlas, bør det ſiges til hans Berømmelſe, at han 1770 paa egen Bekoſtning, dog ikke under ſit Navn, har ladet trykke Lars Beichs daglig Samtale med Gud, og har forøret hver Sted, paa Bygholms Gods, et indbundet Exemplar deraf.

forer denne Opſkrift: **Kort Opteignelſe over Chriſtian Jacobſen Drakenbergs Fødſel, Reiſer, adſkillige Tieneſter og Alder**, og aarviis fortæller hans Tildragelſer, fra hans Fødſel, den 18 November 1626, til hans Bryllup, den 24 October 1737, paa ſamme Maade, ſom de her fortælles. Det er dateret Kiøbenhavn den 2 November 1737, og forfattet efter Befaling af Hans Høigrevelige Excellence, Hr. General-Admiral-Lieutnanten, nu Salig **Grev Danneſkiold-Samſøe**, der altiid bar en beſynderlig Naade for ham. At man ellers, den Tiid, maae have manglet Leilighed til, at giøre Optegnelſen

fuldſtændig, og dog har haft i Sinde at formeere ſamme, kan ſees af Slutningen, ſom er: " Saaledes efter **Chriſtian** " **Jacobſen Drakenbergs** egen " Mund ſkreven, ſom denne Extract lyder, " ſom dog omſtændeligere havde været ud- " ført, hvis Tiiden det havde tilladt, ſom " mueligt og endnu engang kan ſkee, om " Gud vil, før han døer. "

Dette originale Manuſcript har Udgiveren vel ikke ſeet, men haft i Hænde, foruden Hr. **Mønſters** Manuſcript, ſom beretter foranførte, endnu et par andre, udentvil udſkrevne af ſamme **Danneſkioldſke** Manuſcript, da de begge juſt gaae til hans Bryllup, og har man af dem rettet

adſkil-

adſkillige Skrivefeil, ſom vare i Navnene i Hoved-Manuſcriptet; Maaſkee det har juſt været Originalen, ſom Hr. Provſt **Buſch** taler om, at Sal. Frue **Berregaard** har eiet.

2. Af adſkillige Breve, ſom Udgiveren er bleven beæret med, fra Stifts-Provſten i Aarhuus, Velærværdige Hr. **P. E. Monrad**, i hvis Kirke Vor Gamle blev begravet; Velærv. Hr. **St. Middelboe**, Provſt i Ning-Herred, og Præſt til Frue-Kirke i Aarhuus, i hvis Sogn han opholdt ſig; Hr. **Chr. H. Buſch** i Vadgaard Præſtegaard, Provſt i Gislum Herred, ſom juſt var Sognepræſt ved Ørslevkloſter, da **Drakenberg** opholdt

ſig der, Hr. M. Bergenh
Præſt i Orting ved Aakiær, ſom har været Hofmeſter paa Aakier, foruden et par andre Velyndere og Venner, ſom alle have været sienſynlige Vidner til, hvad de har berettet. Man har overalt i Skriftet, for at bevare Sandfærdigheden i dette lille Skrift, ſaa meget ſom mueligt, betient ſig af deres egne Ord, ſom har berettet Tildragelſerne, naar det har været giørligt, undtagen nogle faae Forandringer, i henſeende til Bogſtavering og Stiil, dog ere de i den ſidſte overmaade ſparſomme. I ſamme Henſeende er og alt, hvad ſom er af det **Mønſterſke**, og det derunder indbegrebne **Danneſkioldſke**, Manuſcript

ſcript, udmerket i Kanten med de ſaa kaldte Kofodder, og alt det, ſom ſaaledes ei er indtrukket, er af bemeldte Breve.

Det er vel lidet, og, for det meeſte, ubetydelige Ting, man har at fortælle om ham, uagtet hans lange Levetiid, men naar man betænker hans Sirkel og Stand, ſom meget ſielden give Anledning til betydeligere Tildragelſer, vil man dog viſt finde meere i hans Levnet, end i enhver andens af hans Vilkaar. I det ringeſte troer Udgiveren, at der findes meere merkværdigt i denne lille Levnetsbeſkrivelſe, end i mange tomme Memoires, opdigtede Lebensbeſchreibungen og ubetydelige Abbildungen, ſom fra Holland, Halle og andre Steder overſvømme det lærde Euro-

pa, og hvorpaa ſpildes langt meere Papiir, Tryk og Tiid, end her.

Maaſkee dette lille Skrift kan, foruden at fornøie Læſeren, endnu have een god Nytte, frem for ſlige andre. Hr. Forvalter **Mønſter** har nemlig, ſom den, der forſt var Anledning og Samler til denne Levnetsbeſkrivelſes Udgave, ſolgt Udgiveren ſit Manuſcript for en anſeelig Sum Penge, ſom han, efter Sigende, har beſtemt Fattige til Fordeel.

Hr. Stifts-Provſt **Monrads** over ham holdte Ligtale, ſom han til denne Ende har overladt Hr. Forvalter **Mønſter**, har man og den Fornøielſe at meddeele.

Gjennem alle Tider, har en høi Alder været agtet for en ſtor Guds Velgierning, og noget, de fleeſtes Ønſker har ſigtet til. Mange ønſke ofte deres Venner at leve i mange Aar, og give derved tilkiende, at de anſee det ſelv for et ſtort Gode at leve længe. Nogle af diſſe anſee viſt Døden, ſom det ſtørſte Onde, et Menneſke har at befrygte, og ſom en Overgang fra den beſte, og dem behageligſte Tilſtand, til den forfærdeligſte.

ligſte. Dette forklarer deres Tale, og deres Levemaade kan ofteſt forſikre os om, at de og bør anſee Døden derfor. Dog bør man ei heller tænke ſaaledes om alle; udentvil er Længſelen efter at leve, hos mange, en Følge af deres ſandſelige Tænkemaade, da de kuns giøre ſig Begreb om det nærværende Gode, uden at eftertænke og attraae meere; og har diſſe tillige nogle af denne Verdens Herligheder, da ere de ſaa meget meere at undſkylde. Ellers er nok, hos alle Menneſker, af Skaberens Haand, indplantet en ſtærk Attraae efter at leve, og bevare ſit Liv; og var ikke denne, ſkulde det kortſynede Menneſke viſt giøre Ende paa ſine Dage, ſaaſnart hans Kaar her i Verden vare tunge, eller der mødte ham noget betydeligt Onde, der, i hans Sindsbevægelſers første Heede, ei gav ham Tiid og Roe, til at afveie det nærværende Onde med den tilkommende Straf. Og mon ikke denne Attraae hører til det ſandſelige hos Menneſket, da vi har den alle tilfælles med Dyrene; thi den uſelſte Orm, det af Sygdom og Fattigdom meeſt plagede Menneſke, og den,

der

der daglig ſværer i al ſlags Overflødighed, alle diſſe krympe ſig ofte lige ſtærk for Døden, og ſtræbe lige gierne at undgaae den, naar ei en oplyſt Siel hos de ſidſte giver dem Frimodighed til at gaae Døden i Møde.

Andre, ſom endog tage mod Lykke og Ulykke med den tilbørlige Sinds Roelighed, bliver dog en høi Alder ogſaa et ſtort timeligt Gode, helſt naar den krones med Sundhed og fornøden Udkomme. Det er altiid en Fornøielſe at ſee det tiltage, man har begyndt, udentvil en Følge af vor Egenkierlighed, og derfor glæder man ſig over, jo længere man kan vedblive at forbedre ſine Anlæg; jo meere man kan ſee ſin Afkom tiltage og forfremmes i Verden, og jo høiere man kan bringe det i Ære, Rigdom og andet timeligt Gode. Skulde dette ikke være een af de første Aarſager, der frembringe Attraa hos os efter at leve længe?

Denne Attraa har den viiſeſte Lovgiver betient ſig af, naar han bruger Løfte om dette

høit

høit attraaede, ſom en Driveſier for os, i een af vore fornemſte Pligter. Vi blive ſaa vante til at oppebære vore Forældres Velgierninger, fra det førſte vi drage Aande, og lige til vi ei trænge meere til dem, ja længe derefter, at vi i dette, ſom i alt andet, hvori vi har Vane, blive følesløſe, og ſkulde viſt tabe al Erkiendtlighed og Taknemmelighed mod dem. Saadant har viſt den ſeet forud, ſom ſeer alting, og derfor til denne Pligt aleene lagt Forjettelſen, at naar vi ære vore Forældre, og viiſe dem alle de Pligter, ſom følge heraf, ſkal vi længe leve paa Jorden.

Denne Pligt ſtrækker ſig end viidere, end til vore Forældre; vi bør og ære alle de Gamle. Naturligviis have de megen Erfarenhed, thi de have ſeet og prøvet langt meere, end de Unge; de har viſt og ſtørre Kundſkab end diſſe, hver i ſin Stand og Sirkel; og altſaa kan de altid lære de Unge, hvor gamle og ſkrøbelige de end ere, naar de kuns har deres Forſtand. Var det derfor ikke i anden Henſeende, end til ſin

egen

egen deraf flydende Fordeel, bør den Unge dog ære de Gamle; men det er og udtrykkelig befalet i Guds Ord. Du skal staae op for den Graahærdede, og hædre den Gamle, siger Lovgiveren Moses, som nok meere er skrevet for vore Tiders vanartige Mennesker, end for de ældste Tider: thi man seer af Folkenes Historier, at jo nærmere de har været den naturlige Tilstand og deres første Oprindelse, jo større Ærbødighed har de baaret for de Gamle. De graae Haar ere en deilig Krone, siger den viiseste Konge, og naar Nestor taler hos Homer, tie alle tilstædeværende, og høre meget agtsom til, baade for at ære ham og lære af ham. De vilde Folkeslags fortælle Reisebeskrivelserne os om, at de ære de Gamle frem for alle, uagtet de ei har læst eller hørt ovenstaaende Befaling; og Skriften fortæller os, at Abraham var sit heele Huuses Regent, og at Jakobs Afkom holdt sig til ham, og fulgte ham, som deres Hoved.

For at efterkomme saadan Pligt, i at ære en Graahærdet, og tillige for at fornøie de curieuse Læsere, er det man har samlet, og her udgivet alt, hvad der kan siges om den ældste Mand, Danmark og Norge har at fremvise, nemlig Normanden Christian Jacobsen Drakenberg. Han har naaet en Alder, som meget sielden ellers nu omstunder naaes, og som sætter alle dem i Forundring, der høre det, men langt meere dem, der har kiendt ham. Det 146de Aar var han, paa nogle Uger, nær ved at opfylde; en Alder, som siden Patriarkernes Dage ikke har været almindelig, og for denne Sarhed, som er ved saa høi Alderdom, har man været omhyggelig for, at bevare disse høialdredes Minde.

Den talrigeste Opskrift, og tillige den visseste, har Moses efterladt os, som anmærker alle Patriarkernes Alder. Hos ham finde vi, foruden den længst levende Methusalah, endnu 6 andre at have levet over 900 Aar, een over 800, og een over 700. Efter

ter Sems Død, ſom var Aar 2156, naaede ingen endog Methuſalahs halve Levetiid, men vi veed aleene, at Tre bleve over 400 Aar, og Fiire over 200 Aar. Fra Tharahs Død, eller Aar 2083 efter Verdens Skabelſe, finder man ingenſteds tilforladelig Efterretning om nogen, ſom er blevet 200 Aar gammel; thi Homers Beretning, om den 300 Aar gamle Neſtor, vil vel ingen ſværge paa, og ſaaledes tog det af, indtil Davids Tiid, ſom bevidner de høie Aldres Rarhed i ſin Tiid.

De verdſlige Skribentere har og undertiden været omhyggelige heri. Diogenes af Laerto melder om en Phasgo, der havde ſkrevet en Bog om de Hoialdrede, og om en Philoſoph Epimenides, der ſkal have levet 157 Aar. De nyere Tiiders Hiſtorieſkrivere have bevaret Navnene paa mange, der have levet over Hundrede Aar, ſærdeles ere de Engelſke heri omhyggelige; Skiønt man maae tilſtaae, at andre Folkeſlag efter dem ere blevne agtſomme paa det ſamme, og at de offentlige

Tiidender, næſten hver Maaned berette om een eller fleere Afdøde, der har levet hundrede Aar, og troer jeg at have merket, at de Nordligſte Egne frembringe de fleeſte, dog neppe een i hver Aarhundrede af ſaa høi Alder, ſom vor Drakenberg.

Spørger man nu, hvorledes den korteſte Levetiid for Syndfloden, og ſtrax efter ſamme, nu er umuelig at opnaae, da behøve vi ikke at ſætte Mirakler for at begribe det. Verden, da den nyelig var kommet fra Meſterens Haand, var fuldkommen; Luften var reen, frie for alle Dunſter og Smitter, ligeſom den, i henſeende til Kuld og Heede, var aldeles ingen haſtig Forandring underkaſt. Frugterne, ſom tiente til Føde, vare gode og ſunde, Sæderne ubeſmittede, og ſvækkede ikke Legemerne; Menneſkene bleve ikke-opdragne paa ſaa urimelige Maader, ſom nu omſtunder; De giftede ſig ei heller, før de havde deres fuldkomne Vert, langt mindre fortærede ſig med tiilig eller umaadelig Elſkov. Læg hertil, at de vare frie for alle

de

de fordervelige Sygdomme, som i de ſildere Tider plage Menneſkene; Saa finder man, i diſſe Ting, de fornemſte naturlige Aarſager til den lange Levetiid, og naar man nu omſtunder finder alt det modſatte, har man god Grund til, at anſee Drakenberg i vore Tider for et Vidunder, da han for ſin Alders Skyld neppe var blevet nævnet i Jakobs Slægt og Tiid, ſiden denne Patriark kaldte 130 Aar faae Dage.

Ingen kan vel nægte, at jo den urandſagelige Viisdom har hermed, ſom i alt andet, haft ſine viiſe Henſigter. Heele den menneſkelige Slægt beſtod eengang af To Perſoner, og en anden Gang af Otte; Neppe ſkulde de i nogle 1000 Aar opfyldt Verden med Menneſker, om de og deres Afkom i det høieſte vare blevne Hundrede Aar gamle; Da man derimod, noget nær med Vished, kan udregne, at Adams Afkom i 1650 Aar ſteeg til over 1000 Millioner: langt fleere, end der nu leve paa vor heele Jord; og af Iſaaks eene Søn bleve,

i henved 450 Aar, over 600,000, foruden ſmaae Børn. Den hellige Hiſtorie om de første Tider, om Gud og hans underlige Gierninger i Skabelſen og Syndfloden, ſkulde i nogle Hundrede, ja Tuſinde, Aar bevares ved mundtlig Fortælling, og hvor kunde man være ſikkrere derpaa, end naar man hørte det af et øienſynligt Vidne, eller det, i det ringeſte, ei var gaaet igiennem manges Munde. Derfor lod Herren, uden Tvil, Adam og Methuſalah leve ſaa længe, at den første fortalte den ſidſte alting om de første Dage, og hvad han vidſte meere, end alle andre, og denne kunde igien fortælle Sem det, og ſaaledes, aleene giennem tredie Mand, fra Skabelſen til Folkene 500 Aar efter Syndfloden. Det er derfor næſten at anſee, ſom et Mirakel, hvorledes Herren bevarede Kundſkaben, om Verdens første Begivenheder, i ſaa faae Vidners Munde, og derved desmeere uforandret. Man finder ſaaledes ved Efterregning, at Fortællingen herom, i halvtredie Tuſinde Aar, er aleene bevaret ved 5 eller 6 Menneſkers Alder til Moſes, ſom

opſkrev

opſkrev diſſe Ting. Hvor vigtig en Borgen for Sandheden og den reene Gudskundſkab! hvor ſtor Sikkerhed for Efterſlægten i de mørke Tider, om Forjettelſernes Vished.

Videnſkaberne og Konſterne har, i Verdens første Alder, viſt været faae og ringe, men vilde endnu blevet færre, hvis Menneſkene ei havde levet ſaalænge; ſaa eenhver kan af diſſe faae, og maaſkee fleere Aarſager, kiende Guds ſtore Viisdom; Uden Modſigelſe, har denne Livets Herre nok ogſaa haft ſine viiſe Henſigter, med vor gamle Chriſtians høie Alder, ſkiønt de ere ſkiulte; Thi eenhver ſkal ſee, at han hverken var Videnſkaber eller Konſter til nogen Nytte; Han eiheller fik den, ſom en Følge af Forjettelſen ved det Fierde Bud, thi hans Forældre miſtede han meget ung; Og et Exempel paa Maadelighed, Fromhed, Sagtmodighed eller nogen ſaadan Dyd, fortiener han viſt ikke at kaldes; ſaa vi kiende vores korte Syn heri, ſom i alt andet af Herrens Huusholdning. Maaſkee han ſkulde være et Beviis for, at det

er ſandt, hvad Skriften fortæller om de Heialdrende; Maaſkee en Opmuntring for alle, til at leve ſaaledes, at de kunde blive ligeſaa gamle, og maaſkee meget meere.

Han, denne vores Graahærdede, var " ſød Aar 1626 den 18 November, af ærlige og ' fornemme Forældre, paa en Gaard, kaldet ' Blomsholm, beliggende i Scheede Sogn, ' i Bahuus Lehn i Norge. Hans Fader var ' Ædle og Velbyrdige Hr. Kapitain Jacob ' Drakenberg, hvis berømmelige Bedrifter, ' ſaavelſom hans øvrige Slægtes, de Draken- ' bergers, Bedrifter i Krigen mod de Svenſke, ' ſkal være bekiendte, ja endog forekomme i de ' Danſke Hiſtorier. Hans Moder var Ædle ' og Velbyrdige Frue Margrete Eliſabeth ' Juul, ſom kan nærmere ſees af den Udſkrift ' af Kirkebogen, ſom da værende Sognepræſt, ' Hr. Cornelius Nicolai i Scheede, med- ' deelede ham 1732 den 2 December, om hans ' Fødſel og Herkomſt, der lyder ſaaledes over- ' ſat af Svenſk:

Mon-

Monſieur CHRISTIAN JACOBSEN DRAKENBERG er barnfød paa BLOMSHOLM *i* SCHEEDE *Sogn, da man ſkrev* 1626 *den* 18 *November, af ærlige og ægte Forældre; Hans Fader har været den Ærlige og Velbyrdige Herr Capitain JACOB DRAKENBERG, og Moderen den Ædle og Velbaarne Frue MARGRETHE LISBETH JUUL; Hvilket ſaaledes i Sandhed er, og af fordum da værende Sognepræſt, Herr* PEDER JOHANSEN WYNSTEEN *er blevet döbt og chriſtnet, og ydermeere blevet indſkrevet af ham i Kirkebogen, det jeg underſkrevne og ſelv har extraheret af den gamle Kirkebog, og end ydermeere atteſteret med min egen Haand. Datum* SCHEEDE *Præſtegaard i* BAHUUS *Leehn, den* 2 *December* 1732.

CORNELIUS NICOLAI.
Paſtor in SCHEEDE.

(L.S.)

1634. " Da han var Otte Aar gam-
' mel, kom han til ſin Farbroder, Kapitain
' Bernt Drakenberg i Holland, og forblev
' i hans Huus i 5 Aar.

1639. " Begyndte han at fare til
' Sees, med fornevnte ſin Farbroder, ſom ved-
' varede i 5 Aar.

1644. " Kom han til at fare med en
' Hollandſk Skipper, navnlig Chriſtopher van
' Flak, hos hvem han forblev i 3 Aar.

1647. " Kom han igien til ſin Far-
' broder, Kapitain Berent Drakenberg, og
' foer med ham paa Øſterſøen i 5 Aar.

1652. " Tog han Afſkeed fra bemeldte
' ſin Farbroder, og foer derefter med en Norſk
' Skipper, ved Navn Stie Larſen, paa
' Grønland i halvandet Aar.

1654. " Foer han fra Kiøbenhavn
' med en Engelſk Skipper, Andreas Sutte,
' til Dantzig, og derfra til Engelland, paa
' hvilken Reiſe Skibet blev forliiſt under Fran-
' kerige, hvorved i alt bortgik halvandet Aar.

1655. " Drog han fra Engelland til
' Holland, og kom, tredie Gang, i Tieneſte
' hos ſin Farbroder Kapitain Bernt Draken-
' berg, og foer med ham paa Spanien og
' Norge, i alt 3 Reiſer.

1657. " Da Kriigen begyndte mellem
' Danmark og Sverrig, kom han, paa den
' tredie Reiſe med denne ſin Farbroder, til Kri-
' ſtiania, hvor han blev indrulleret i Sal.
' Kong Friderik den Tredies Soetieneſte,
' ſom Underkonſtabel, og i den Tieneſte for-
' blev han, indtil

1660. " Da Floden efter Fredens
' Slutning indlagde i Kiøbenhavn; Hvor-
' efter Chriſtian Drakenberg fremdeles
' forblev i 4 Aar i Hans Majeſtets Tieneſte,
' ſom Korteer-Meſter paa Holmen, og altſaa
' var tilſammen i 7 Aar, i Sal. Kong Fri-
' derik den Tredies Tieneſte; Men da denne
' Stilhed ikke længere ſtod ham an, fik han

1664. " I Foraaret Permiſſions-Pas
' fra Holmen, at maatte fare med Koffardie-
' ſkibe, og reiſte derpaa med en Norſk Skip-

" per, først til Laurvigen i Norge, derfra til " London i Engelland, hvor han tog Afskeed " fra ham. I October kom han der i Tie- " neste hos en Skipper ved Navn Peter Lar, " og giorde med ham adskillige Reiser til Vest- " indien i 4 Aar.

1668. " Kom han i Tieneste hos en " Portugisisk Skipper, navnlig Johan von de " Mundt, og foer med ham i 3 Aar paa Bra- " silien.

1671. " Kom han igien i Engelsk " Tieneste, hos en Skipper ved Navn Jan " Lorthie; Foer med ham paa Virginien i " 2 Aar, blev fangen af Franske Søerøvere, " men kom dog los igien, og til Engelland.

1673. " Kom han til at fare med " Skipper Thomas Hardie, paa Malta i " 2 Aar.

1675. " Da Krigen igien begyndte " mellem Danmark og Sverrig, kom han i " Kong Christian den Femtes Søetieneste, " og forblev derudi, indtil

1679. "I September, da Freden
' blev ſluttet, og han med Floden kom til Kio-
' benhavn.

1681. "Fik han, tillige med fleere,
' Afſkeed af Seetieneſten, efterat han havde
' tient Sal. Kong Chriſtian den Femte i 6
' Aar. Dereſter begav han ſig i Tieneſte hos
' Hans Høie Excellence, Hr. Ulrik Friderik
' Gyldenløwe, og, ſom Skipper, ferte een af
' hans Smakker i 5 Aar.

1686. "Fik han Afſkeed fra Høibe-
' meldte Hans Høie Excellences Tieneſte, og
' udi Kiøbenhavn gav ſig udi Tieneſte hos
' en Engelſk, Jan Kyhke, og foer med ham
' paa Arkangel udi Moſkow i 2 Aar.

1688. "Kom han i Tieneſte hos en
' Engelsmand, Kapitain Richard Beritzen,
' og foer med ham ind ad Strædet, til Smyr-
' na i Aſien, i 3 Aar.

1691. "Foer han med en Engelſk
' Skipper til Kriſtiania, hvor han gav ſig i
' Tieneſte hos en Hamborger Skipper, Her-
' man Canold; Foer med ham fra Hamborg
' til

' til Kadix i Spanien i 3 Aar, og imidlertid
' giorde tvende Reiſer derhen, men da han,
1694. " Med fornevnte Skipper Ca-
' nold, giorde den tredie Reiſe, fra Ham-
' borg til Spanien efter Salt, Viin, o. m.
' bleve de udenfor fangne og opbragte, af nogle
' Soerøvere fra Algier, hvorefter han maatte
' udholde, ſom Slave, i 15 Aar og 5 Maaneder.
" Da han kom til Algier, forblev han
' der kun i 3 Dage, før han, tillige med fleere,
' blev ſolgt til en Tyrk fra Tripolis, hos
' hvem han forblev, omtrent i 5 Aar, indtil
' denne hans Herre døde, da baade Draken-
' berg og alle de andre Slaver vare Stor-
' Tyrken hiemfaldne. I dette Tripolitanſke
' Slaverie, vare hans, og de andres, Vil-
' kaar meget taaleligere, end de i Begyndelſen
' havde ventet, eller det de ſiden fik hos En-
' gellænderne paa Cypern. Naar de ſkulde
' dørke Jorden, hørte der Otte Mand til en
' Plov, ſom, efter hans Beretning, ikke kun-
' de anſees for noget tungt Arbeide, helſt i en
' Grund af den Beſkaffenhed, ſom der.

' Efter-

" Efterat ovenmeldte Tyrk var død, blev
' han bragt til Cypern, hvor han ligeledes
' forblev omtrent i halvſiette Aar, ſom Slave,
' hos en Engellænder, der havde Viinplantagerne
' i Forpagtning af Stor-Tyrken; Men da den-
' ne Engellænder, ſom handlede ſtrængere med
' Slaverne, end Tripolitaneren, døde, og
' Forpagtningen igien blev overladt til Græker-
' ne, blev Chriſtian Drakenberg ført
' derfra til Aleppo, hvor han ligeledes, ſom
' Slave, maatte udholde i 5 Aar, hos en riig
' Jøde, der kiøbte ham, og var ligeſom Pro-
' viantsforvalter der paa Stedet.

" Drakenberg tilligemed fem andre
' Slaver, nemlig Jens Jørgenſen fra Kri-
' ſtiansſand i Norge, ſom ſiden blev Styrmand
' i Danſk Tieneſte; Een ſom var født i Sæby
' i Jylland; Een ved Navn Jens Peterſen,
' født i Hadersleb; En Italiener og en Hol-
' lænder, ſom alle ſukkede efter deres Frihed og
' Fæderneland; Diſſe kom endelig i Bekiend-
' ſkab med en Engelsmand, Jan Smith, ſom
' aarlig foer paa Levante; Samme lovede
' dem

' dem en god Jolle, naar de kunde tilveiebrin-
' ge saa mange Penge, som til sammes Beta-
' ling udfordredes. Det første Aar betalte de
' ham derpaa 100 Patagons *), det andet Aar
' 10, og det tredie Resten, som var 40 Pata-
' gons. Fem Aar efter, at han var ankom-
' men der i Aleppo, og da de, som meldt,
' havde udbetalt Engelsmanden sin Jolle, kom
' det kuns an paa Leilighed til en sikker Flugt,
' og denne indfandt sig endelig saaledes:

" Hos ovenmelte Jøde tiente ligeledes en
' Svensk, navnlig Stephen Johansen Ert,
' deels som Jødens Haandskriver, og deels
' som Kristendommens Postmester. Denne
' samlede sig anseelige Midler, og hver tredie
' Aar sendte han dem til sit Fæderneland.

" Han havde af Stor-Tyrken udvirket
' sig Tilladelse, paa Troe og Love, at maatte
' reise til sit Fæderneland paa nogen vis Tiid,
' og derefter at komme tilbage. Denne Rei-
' se agtede han at giøre med ovenmeldte Engel-

ske

*) En Patagon var da 7 til 8 Mark Danske.

' ſke Skipper, og ſom hans Patron, Jøden,
' maatte følge med ham ombord, for at faae
' Qvittering for hans Aflevering, tog Jøden
' Drakenberg, og twende af ovenmeldte
' hans Kammerater, med ſig ud paa Skibet,
' men de andre tre bleve beſtilte at opholde ſig
' et viſt Sted, ikke langt fra Strandbredden.
' Engelsmanden, ſom gierne ville befordre Sla-
' vernes Flugt, opholdt Jøden ſaalænge, ind-
' til det blev Aften, og imidlertiid bevertede
' ham ſaa vel med Engelſk Øl, at han af den-
' ne ubevandte Drik blev gandſke beſkienket, og
' maatte bringes hen i Baadsmandens Køie,
' for at ſove Rusen ud; Hvorpaa Jens Jør-
' gensen ved en Baad ſtrax blev ſat i Land,
' og ved Tegn af et Fyrtoi kaldte de andre Tree
' til ſig, hvorpaa de alle Fiire forføiede ſig til
' Skibet. Svenſken og Engelsmanden gav
' derpaa hver af Slaverne en Sabel, en Flint,
' tolv Skud Krud og Blye, et halv Anker
' Viin, et Anker Vand, og omtrent ſaa man-
' ge Smaabrød eller Kavringer, ſom en Skiep-
' pe fuld; Hvorpaa de alle Sex

1710 " Den 17 Maj om Natten gik i
' Jollen, og brugte Seil og Aarer ud ad
' Søen, det beſte de kunde. Elleve Dage og
' Nætter maatte de holde Søen med deres li-
' den Forraad; om Natten ſeilede de af alle
' Kræfter, men om Morgenen gik de i Land,
' ſnart paa een, ſnart paa en anden af de Levan-
' tiſke Øer, og ſkiulte ſig Dagen over i Uder-
' kener, Hunler, Buſke, og hvor de kunde
' ſynes at være meeſt ſikkre, indtil de endelig,
' efter mange udſtandne Farligheder, Arbeide,
' Hunger og Nød, naaede Maltha, hvor de
' bleve meget vel modtagne, og med Klæder
' Mad og Drikke forſynede. Her ſolgte de
' deres Jolle og Gevæhr, og her døde Italiene-
' ren, ſom paa Søen havde arbeidet over ſine
' Kræfter med at roe.

" Fra Maltha gik Drakenberg, og
' de fiire andre, med et Skib til Livorno, og
' efterat de der havde faaet et Pas af den, der
' værende, Romerſk-Keiſerlige Miniſter, gik
' de til Lands igiennem Italien og Frankerige
' til Bordeaux, paa hvilken Reiſe den af

' hans

' hans Kammerater døde, ſom var fød i Sæ-
' bye. Da Drakenberg her fik at høre,
' at der var Kriig imellem Danmark og Sver-
' rig, foer han fra Bordeaux med en Skipper,
' Chriſtopher Skarre, til Ahrendahl i Norge.

1711. " Foer han med en Hukkert
' fra Ahrendahl til Spanien efter Salt, ſom
' de loſſede i Irland, men blev derover forfulgt
' af en Franſk Kaper, ſom de dog ſkildtes ved
' under Paaſkud, at de ikkuns anløb Irland,
' for at forſyne ſig med Proviant. Da han,
' ved Hiemkomſten til Norge, ikke havde meer
' Lyſt at gaae ud med Hukkerten, blev han

1712. " Omtrent i Martii Maaned,
' i Kriſtiansſand antaget af Schoutbynacht
' Joris, ſom Korteermeſter paa den Norſke Ga-
' lei-Flode, og ſat paa Galeien Stormarn, der
' førtes af Kommandeur Pahl. I denne hans
' Tieneſte hendte det ſig, at, da han med en
' Baad, kaldet Jægeren, og fiire Mand, blev
' ſendt fra Friderikſtad til Kriſtiania efter
' Penge, fik han i Kriſtiania en Diſput med
' Lieutenant Weſſel, ſiden bekiendt under Navn

' af Tordenſkiold, ſom ſtod i et Biſlag, og ' blev fortrydelig over, at Drakenberg og ' haus Medfølgere ikke løftede paa Hatten for ' ham ſom Officeer, da de gik forbi; Han ' ſprang derfor ud af Biſlaget, og gav Dra- ' kenberg nogle Slag med ſin Kaarde; Men ' denne, ſom i ſit 86 Aar endnu var ikke min- ' dre hidſig og forvoven, men ſtærkere end hiin, ' river ham Kaarden af Haanden, og kaſter den ' over Huſet. Herpaa blev han vel arreſteret, ' og ſat i Boien paa Ormen, ſom Weſſel da ' førte, men kom dog, efter en Times Forløb, ' igien paa fri Fod, ſom den der var i Kon- ' gens Ærende.

" Dereſter foer han med Pahls Gallei ' til Floden i Østerſøen, og nød meget got af ' denne Kommandeurs Frue, ſom var et En- ' gelſk Fruentimmer, fordi han kunde tale En- ' gelſk med hende. Derefter foer han med ' Fregatten Soridderen, først under Komman- ' do af Lange, og ſiden af Forsbein, og var ' tilhobe i Sal. Kong Friderik den Fierdes ' Soetieneſte, under Krigen, næſten i 6 Aar.

' Men

' Men da hans Syn Tiid efter anden ſvækkedes
' ſaameget, at han ikke driſtede ſig til, længe-
' re at giøre Tieneſte paa Søen, fik han

1717. " Den 17 November ſin Af-
' ſkeed fra Floden og Kongens Tieneſte, og gik
' derpaa med en Hollandſk Smakke til Holſteen,
' hvor Skibet, i den bekiendte forfærdelige
' Storm, Juule-Aften den 25 December blev
' forliiſt ved Huſum. Derfra reiſte han Land-
' veis til Lybek, og derfra til Lolland, hvor
' han opholdt ſig indtil

1720. " Den 20 Julii, da Freden blev
' ſluttet; Da giorde han en Reiſe til Sverrig,
' for at giøre nøiere Bekiendſkab med et Folk,
' han under 3 Danſke Konger havde tient imod."
Maaſkee ſnarere for at ſee, om ingen af hans
Slægt endnu var i Live, og beſøge dem.

1722. " I hans Alders 96 Aar kom
' han til Nørre-Jylland, hvor han beſøgte,
' og opholdt ſig hos adſkillige got Folk, blant
' andre hos Velb. Frue Oberſt-Lieutnantinde
' Berregaard paa Ørslevkloſter, hvor han

' forblev i næsten 7 Aar, og havde eget Kam-
' mer og alting efter Ønske".

Medens han opholdt sig her paa Ørslevkloster, havde han en Hendelse, som noget karakteriserer hans Tænkemaade, skiønt det i øvrigt er en Bagatell. Frue Berregaards Vogn kom en Torvedag paa Viborg Torv med Øst, og var der een af Kiøberne, der lastede dem; Dette hører Drakenberg, som anseer det meget fornærmeligt for sin Velgiørerinde, at nogen torde laste hendes Øste, og derover strax giver sig i Slagsmaal med den, der havde lastet dem. Drakenberg som hidsig og stærk, skiønt gammel, slog Manden næsten til Skamme, saa mange af de tilstædeværende tog det svage Partie, og pryglede vor gamle Striidshelt, saa han maatte kiøres til Ørslevkloster, hvor han blev hestig syg deraf, og i nogle Uger derefter maatte gaae med Krykker. Ved denne Leilighed formanede Præsten Velærv. Hr. C. Busch ham meget til at betænke sit første Levnet, og sine Synders Fortrydelse, for at berede ham

til

til den, da rimeligviis nær, foreſtaaende Død, han ſyntes og at tage efter Formaningerne, men ſvarede dog; han vidſte viſt, han ei døde den gang, men ſkulde, endnu eengang før ſin Død, foreſtilles Kongen, ſom og ſiden ſkeede. Da han, nogle Aar derefter, opholdt ſig i Kiøbenhavn, ſendte han Hr. Provſt Buſch, foruden nogle Dukater til dem, ſom havde opvartet ham i hans Sygdom, hans Portrait, meget vel truffet, og hans Levnets Beſkrivelſe, fra hans Fødſel til hans Brylup, aarviis forfattet, ſom han begge Deele ſkulde forære Frue Berregaard. Det blev ſiden udlaant til Hr. N. de Poulſon paa Gunderupgaard, men hvor ſamme Manuſcript tilſidſt blev, vides ikke. Maaſkee er det, det i Fortalen omtalte.

1728. "I Maj, i hans Alders 102 ' Aar kom han til Hans Høigrevelige Excellence, ' Hr. Greve af Danneſkiold-Samſoe, ſom ' da boede paa Engelsholm i Jylland, og for- ' blev der i 2 Aar, indtil han

1731. " Den 14 Junii, tilligemed een-
' deel andre Hans Høigrevelige Excellences
' Betientere, reiste til Kiøbenhavn, hvor han
' den 18de i samme Maaned ankom, og der-
' efter opholdt sig i Høibemelte Hr. Greves
' Gaard paa Christianshavn i 1¼ Aar.

1732. " I August Maaned, foretog
' han sig en Reise fra Kiøbenhavn til Lands
' igiennem Sielland, Fyen og Jylland, og der-
' fra til Skibs til Norge, for at opsøge Efterret-
' ning og Beviis om sin Herkomst, Fødsel og Al-
' der". Troværdige Folk, og som havde det af Øinsynlige Vidner, have fortalt Anledningen til denne Reise at høve været en Samtale, Høibemelte Greve havde over Borde, med en Udenlandsk Minister og nogle andre høie Giæster, om Drakenbergs høie Alder og sieldne Fyrighed, medens han stod bag Grevens Stoel. De talede Fransk, og derfor ei troede, at han forstod dem, men han, som forstod det Fransk meget vel, blev fortrydelig over, at Giæsterne ei vilde troe Hans Høigrevelige Excellences Forsikringer, om hans høie Alder, gik derfor stil-

tien-

tiende ud af Stuen, og, uden at ſige ſit Forſæt til noget Menneſke, begav ſig paa Reiſen. Det ligner i det ringeſte meget af hans ovrige Adfærd.

1733. "I Februario, kom han til-
"bage igien, landveis igiennem Sverrig, og
"medbragte den Atteſt, ſom Side 23 er anfert.
"I denne Tiid var han meget plaget af et ind-
"vortes Tilfælde, ſom ingen kunde ſige ham,
"hvad var, eller give ham noget Raad imod,
"men da han, paa denne Reiſe, kom til at
"logere hos en Præſte-Enke i Norge, og hun
"neie havde udforſket hans Tilſtand, lavede
"hun en beſynderlig Grød til ham, ſom han
"ſpiiſte, og Morgenen derpaa fandt i Natſkri-
"net en ſtor Orm, ſom var gaaet fra ham,
"hvoreſter han ſiden befandt ſig vel.

1733. "I September, drog han,
"med Hr. Grev Danneſkiolds Tilladelſe,
"igien fra Kiobenhavn, for at beſøge ſine
"Venner i Jylland, og kom 1 December næſt
"efter ſtrax tilbage.

1734. " I Martii Maaned, reiſte
' han atter til ſine Venner og Bekiente i Jyl-
' land, og kom

1735. " I September, tilbage til
' Høibemelte Hr. Greve i Kiøbenhavn. Sam-
' me Aar d. 21 Septemb., da han næſten var
' 109 Aar gammel, havde han den Naade, ved
' Høibemelte Hans Grevelige Excellence, aller-
' underdanigſt at blive foreſtillet Hans Konge-
' lige Majeſtet, Kong Chriſtian den Siette,
' og øvrige Høikongelige Familie paa Fredens-
' borg Slot; og da det allerunderdanigſt var
' blevet Hans Majeſtet berettet, hvor gammel
' Drakenberg var, at han havde levet i
' Fem Danſke Kongers Regierings Tiider, og
' i 3 ſtore Kriige tient Tre Høilovlige Danſke
' Konger, var Hans Majeſtet ſaa naadig, at
' lade ham ſpiſe, ved et lidet Bord for ſig ſelv,
' i ſamme Gemak, hvor det Høikongelige Her-
' ſkab ſelv ſpiiſte, tillod ham at drikke en Skaal
' paa Herſkabets Sundhed, med de Ord: Gud
' velſigne Kongen og det ganſke Kongelige
' Arvehuus; Og gav ham en Tieneſte paa

' Hol-

' Holmen, udentvil Høibaadsmands, eller rettere
' den dermed følgende Gage; Derforuden ſkien-
' kede Hans Majeſtet ham, til en Klædning,
' Tolv Specie-Dukater, og Hans Kongelige
' Høihed, Kronprintſen, gav ham Tre Dukater.

1737. " Den 15 April reiſte han i-
' gien fra Kiøbenhavn, og til Aarhuus, hvor
' han i Maj Maaned, i Hr. Raadmand Stæhrs
' Huus, havde Trolovelſe med ſin Kiereſte,
' Maren Michelsdatter Bagge, en Enke af
' afgangne Skipper Rasmus Larſen. Den
' 7 Juli næſtefter kom han, og d. 27 Julii hans
' trolovede Kiæreſte, fra Aarhuus til Kiøben-
' havn, hvor deres Bryllup d. 24 Octob. næſt-
' efter blev, i mange høie Herſkabers Overvæ-
' relſe, holdet i Hans Høigrevelige Excellences,
' Hr. Grev Danneſkiolds, Hotel paa Kongens
' Nytorv *), og blev Vielſen i Sognepræſtens
' Sted, forrettet af Kapellanen til St. Nicolai

 ' Kirke,

*) De bleve førte til Brudeſkamlen af Hr. Ulrich Adolph, og Hr. Conrad Chriſtian, begge Grever af Danneſkiold Samſøe.

Kirke, Hr. Christian Reenberg, og var Brudgommen da, paa 25 Dage nær, 111 Aar, og Bruden 60 Aar. Men dette Ægteskab varede ikke længe, thi Konen døde nogle faae Aar derefter i Kiøbenhavn; Hvorpaa Drakenberg fortsatte sin gamle Levemaade, og opholdt sig snart i Kiøbenhavn, snart i Kiøbstæderne, og paa Herregaardene i Nørre-Jylland *), indtil han endelig

1750. "Den 5 Maj indfandt sig paa Herregaarden Allinggaard i Nørre-Jylland, hvor han af Herskabet, Velb. Hr. Christian Fischer, og Frue, blev meget gunstig modtaget,

*) Da han engang, paa saadan en Reise, opholdt sig paa Ørslevcloster, fik han, een endnu levende Betiente derpaa Gaarden, og en ung, rask og stærk Tiener, Lyst at løbe Veddeløb. Betienten var eftertænksom, og lod den gamle Mand komme forbi sig, men Tieneren, som raskest, kom først til Maalet. Dette ærgrede vor Drakenberg saaledes, at han tog Tieneren, uagtet hans Styrke, og rullede ham sammen, som en Bold, hvoraf han fik Blodspytten, og døde faae Dage derefter.

' taget, og indrømmet et eget Værelse med
' Seng, Bord, Stoele og Varme, saa blev
' og Huusholderſken befalet, paa hvad Tiid
' det end var, at give ham, hvad Slags
' Spiiſe og Drikke han forlangede.

" Anden Dagen efter hans Ankomſt til
' Allinggaard, blev han til ſin ſtore Forun-
' dring ſyg af Kolden, ſom tvang ham i 3 Uger
' til at holde Sengen. Han fortalte ved den
' Leilighed, at han i 80 Aar tilforn ikke havde
' været ſyg, men for ſaa mange Aar ſiden lige-
' ledes været angrebet af Kolden i Portugal,
' fordi han paa eengang havde ſpiiſt formange
' Sardeller, hvor han var blevet hiulpet af en
' Læge, der da lovede ham frie derfor ſin Livs-
' tiid, men ſom han nu bandede, fordi hans
' Leſte nu efter 80 Aar ſlog feil.

" Naar man undtager nogle ſmaae Rei-
' ſer hiſt og her omkring i Jylland, forblev han
' i nogenledes Roligbed paa Allinggaard de to
' ſørſte Aar, og imidlertiid nød ſaa god Om-
' gang og Pleie, ſom han kunde onſke ſig.
' Det var i denne Tiid, jeg (Hr. Forvalter

' Mon-

' Monſter) ſom Foged der paa Gaarden, lær-
' te ret at kiende ham, og jeg veed ſnart ikke,
' hvoraf det kom ſig, at han fattede en ſlags
' Fortrolighed til mig, ſøgte ved Leilighed min
' Omgang, og endelig forærede mig, ſom en
' Koſtbarhed, den forhen ommelte Fortegnelſe
' af hans Levnetsløb, den han ellers, ſom me-
' get rar, ikke viiſte til nogen; Det var og
' næſten til mig aleene, og ikke gierne til nogen
' anden, han undertiden mundtlig ville udlade
' ſig om ſine Hendelſer, hvilket helſt ſkeede paa
' ſaadanne Tiider, naar jeg enten af Hiſtorien,
' Jordbeſkrivelſen eller ovenmeldte Fortegnelſe,
' kunde bringe ham paa Erindring derom, da
' han, ved ſaadanne Leiligheder, foer op i Glæ-
' de, og med en ſlags Sindsbevægelſe raabte
' himmelhoit: Ja Faer! Ja Faer! der har
' jeg min S--- d været, og ſaa og ſaa gik
' det til den Gang, ꝛc. Engang aleene havde
' jeg nær ſpildt min Yndeſt hos ham, da jeg om
' den Hendelſe med Tordenſkiold krævede no-
' gen meere Overbeviisning, og derved foraar-
' ſagede ham den Uleilighed og Eftertanke, at

' be-

' beraabe ſig paa adſkillige Vidner og Omſtæn-
' digheder, hvorved jeg maatte tie, give ham
' min Tilſtaaelſe, og ſaaledes giøre det got i-
' gien; jeg kan ikke heller negte, at jo Tildra-
' gelſen ligner ham ſaa nøie, ſom to Draaber
' Vand hinanden.

1752. " Den 3 Julii, reiſte han til
' Horſens, derfra til Kiøbenhavn, og efter
' nogle faae Ugers Forløb kom han tilbage til
' Allinggaard. Samme Aar i Auguſt reiſte
' han til Skive Marked, hvor han blev ind-
' viklet i følgende fortrædelige Handel. Han
' tog ſit Qvarteer hos en Enke der i Byen, hos
' hvilken desuden logerede 6 eller 7 Tydſke Glas-
' kræmere og Skierſlibere. Henimod Mid-
' nat, da Drakenberg var gaaet til Engs
' og falden i Søvn, kommer diſſe, noget be-
' ſkienkede, hiem, og med deres Støien, Sang
' og Dands, ſom de paa hans, nogle Gange i-
' gientagne, Advarſel ikke ville lade fare, ſæt-
' te den gamle Mand i ſaadan Heede og Bevæ-
' gelſe, at han, næſten i det bare Linnet, farer
' ud af Sengen, og med en lang Kniv, han
' hav-

' havde hos ſig, indlader ſig i Slagsmaal med
' dem alle, ſaaret nogle af dem, iſær en Skier-
' ſliber meget ſlemt, ja endog Vertinden ſelv,
' ſom ville ſtyre tilfreds, og endelig jager dem
' alle ud af Huſet..

" Denne Handel ſkulle viſt ikke have be-
' kommet ham vel, om ikke den der da værende
' brave Byefoged Dorſcheus, i Betragtning
' ſaavel af hans høie Alder, ſom Hr. Fiſcher
' paa Allinggaard, og andre hans fornemme
' Velyndere, havde reddet ham ud deraf, og
' formaaet vedkommende til at fraſalde deres
' Paaſtand, om hans Arreſt og Forfølgelſe, da
' han derimod gav dem de Penge, han havde
' hos ſig, til Bartſkiærløn, og ſkienkede Enken
' 5 til 6 Slettedaler, hun ſkal have været ham
' ſkyldig. Han vilde vel aldrig være denne Til-
' dragelſe bekiendt, men den bekræftes, ſaaledes
' ſom her er anført, af mange endnu levende,
' og da han kom derpaa til Allinggaard, ſom
' er 6 Mile fra Skive, var han endnu ſaa
' ſtiv, bruun og blaae, at han i 3 Uger maatte
' blive i ſit Kammer og hver Dag lade ſig vaſke

' og

' og ſmøre af ſin Opvarterſke, dog under Paa-
' ſkud af anden Svaghed.

1753. " I Maj reiſte han til Viborg,
' Aalborg og derfra til Kiøbenhavn, hvor
' han ſaae Lyſtleiren, og beſøgte ſin høie Pa-
' tron, Grev Danneſkiold paa Søllerød,
' hvorfra han igien begav ſig igiennem Fyen
' og Jylland hiem til Allinggaard. Den 24
' Auguſt ſamme Aar ſatte han ſig til Heſt paa
' Allinggaard, og reed uden nogens Følgeſkab
' til Viborg, ſom var 3 Miile, og kom om
' Aftenen Kl. 10 igien hiem, da han dog var
' 127 Aar. Han opholdt ſig endnu næſten 1½
' Aar derefter paa Allinggaard, og imidlertiid
' atter faldt paa, at ville gifte ſig med en ſmuk
' ung Bondepige der af Godſet, ſom han love-
' de, at ville udvirke hos Kongen, at hun ef-
' ter hans Død ſkulle beholde hans Penſion,
' men da Pigen ikke torde indlade ſig, blev han
' derover meget fortrydelig, og

1755. " Den 25 Februarii, næſten ef-
' ter 5 Aars Ophold, tog endelig Afſkeed fra Al-
' linggaard, til ikke liden Troſt for Huusfol-
' der-

' derſken, og de andre Piger, ſom ſielden kun-
' de giøre ham til Maade, men maatte taale
' ſkarpe Jrretteſættelſer, og takke GUd det blev
' derved".

Han flyttede derpaa til Lille-Røe, et Huus beliggende ved Folling Kirke i Hads Herred, een liden Fierdingvei fra Herregaarden Aakiær i ſamme Sogn. Samme Huus beboede da, ligeſom endnu, Gartneren ved Aakier, Kriſten Aachmann. Drakenberg foregav ſelv, at Aarſagerne til denne Flytning var, deels at være i Nærheden af Aakiær, hvis Herſkab, Hr. Etatsraad de Laſſon og Frue, altid paa hans Reiſer om i Landet modtog ham med en ſærdeles Godhed, deels fordi bemelte Gartners Kone ſærdeles vidſte at ramme hans Smag i at lave Mad, hvori han var, om juſt ikke lækker, ſaa dog ſærſindet og vanſkelig nok. Maaſkee ovenmeldte Frierie og modtagne Kurv har ei haft ſaa liden Deel deri. Her betalte han for Kammer og Koſt i $3\frac{1}{2}$ Aar, og var meget vel fornøiet, indtil omſider den Vanſkelighed og Ubeſtandighed, der havde bevæget ham til

ſaa

saa mange Forandringer, giorde, at han forlod dette Sted, og flyttede til Aarhuus. Dette fortrød ham dog siden, saa han derefter ofte, skiønt forgieves, anholdt om igien at faae Logemente i Lille-Roe. Hans meeste Forretning, medens han opholdt sig der i Lille-Roe, var, næsten daglig, naar Veiret tillod det, at gaae til Aakiær, hvor han ned al muelig Godhed; men naar Tieneſtefolkene i mindſte Maade forstrnede ham, løb han i Vrede derfra, og da gierne straffede Gaarden med sin Fraværelse i nogle Dage.

Fiire eller Fem Gange i denne Tiid, han opholdt sig der i Lille-Roe, beilede han virkelig deels til Piger, deels til Enker, men det kan dog siges til hans Undskyldning, at hans Val faldt meere paa Huuslighed og Arbeidsomhed, end paa Ungdom og Smukhed, skiønt disse sidste Egenskaber ei heller afskrækkede ham. I sine Beilerier var han meget forelskket og heftig, kyssede sin Dame paa Haanden, og sagde hende de kielneste Smigger. Og som han forestillede sig, at en ung Pige maa-

ſkee kunde ækles ved, altiid at ligge hos en gammel Mand med et ſtort Skiæg, tilbød han dem ogſaa en Seng for ſig ſelv, hvilket Tilbud maaſkee fornemmelig giorde, at han altid fik Kurven; Men naar han ogſaa var vis paa denne, forvandledes hans Høiagtelſe og Kierlighed til Foragt og Had, ſaa han ei vidſte det onde, han vilde ſige om dem. Diſſe Beilerier gik endog ſaavidt, at en vis Pige engang havde taget Fæſtensgave af ham, ventelig meer af Egennytte end Kierlighed; Men da en ung friſk Smed imidlertid tilbød hende Ægteſkab, troede hun at finde Fordeel ved Bytte, og derfor gav vor Gamle Kurven. Af alle hans uheldige Beilerier ſmertede dette ham meeſt, ſaa han var utroſtelig: Men da han fik ſin Gave igien, ſatte Sorgen ſig, og han lod ſig noie med den Hevn at ſige, at den Pige, der kunde tage en ſort Smed, var ei ſaa kiøn en gammel Mand værd, ſom ham.

Engang, i denne Tiid han opholdt ſig paa Aakiær, fik han i Sinde at følges med en Kareth til St. Olsmarked i Aarhuus, og hav-

havde da ſit Sæde bag paa hos Tieneren. Paa Hiemveien blev Karethen, med det eene Baghiul, ſiddende i et Hul, ſkiønt ſamme ei var ret ſtort, og Føret for det øvrige got. En heel Time arbeidede Folkene paa at drive Heſtene til at drage Vognen op, men forgieves. I al den Tiid blev den gamle ſiddende bag paa Vognen, leende af ganſke Hierte. Endelig bebreidede han Folkene deres liden Erfarenhed, ſteeg af Vognen, gik for ved Heſtene, puttede dem noget i Munden, hvorpaa de ganſke raſke toge Vognen af Hullet. Dette var nok til at overtale Folkene til at troe, at han, ſom en Normand, vidſte meer end ſit Fadervor, ſkiønt Tildragelſen ſynes at have været en Hendelſe, eller og at Vognen er blevet lettet, ved det han ſteeg ned.

"I denne Tiid, og medens han var i
'Aarhuus, ſaalænge hans Kræfter tillod ham
'det, vedblev han ſin gamle Vane, at gaae
'om i Landet og giøre Beſøgelſer, fornemme-

' lig til Aakiær og Allinggaard*), til hvil-
' ket sidste Sted han i de første 10 Aar, ef-
' ter at han var flyttet derfra, ofte kom for at
' communicere, og hver Gang forblev der i nog-
' le Dage, men maatte paa disse sine Reiser
' lade sig leede af en anden, thi hans Øinelaa-
' ge bleve, strax efter at han var flyttet til Aar-
' huus, saa tunge, at han ei kunde opløste
' dem. Til Bygholm ved Horsens, hvor
' Hr. Monster i disse Aar var blevet Forvalter,
' giorde han næsten hvert andet, tredie eller fier-
' de Aar en Reise, og sidste Gang den 20 Au-
' gust 1771, da han var meget skrøbelig; Han
' blev der den gang Natten over, og om an-
' den Dagen den 21, med Taare paa Kinderne
' og nogle andre Venskabs Tegn, tog en meget
' bevægelig Afskeed, som endtes med de Ord:
' Nu see vi hinanden aldrig meere, fo-
' rend i Guds Rige.

I

*) To Gange, mens han opholdt sig i Aarhuus, besøgte han Hr. Provst Busch i Wadgaard, som var en Vei af 12 til 14 Miile hver gang hen, og lige saa langt tilbage.

I diſſe 13 eller 14 Aar han boede i Aarhuus, nemlig fra det han flyttede fra Lille-Roe, havde han foruden den forommeldte Hielp fra Holmen i Kiøbenhavn, al hans øvrige Underholdning fra hans ſtore Velgiørers, Grev Danneſkiolds, Haand. Høibemeldte Herre holdt en gammel Kone ved Navn Maren Bagers, paa femte Aar, og en gammel Pige navnlig Karen Jensdatter, paa trettende Aar til hans Opvartning, og foruden frie Huus forſynede ham med Mad og Drikke, ja lod ham tilbringe Mad af ſit eget Bord; Men Drakenberg ſagde, han kunde ei komme vel tilrette dermed, og ſpiiſte derimod helſt Melk og Grød, og anden ſaadan Føde. En Tiid lang drak han hver Morgen varm Øl med Smør eller Olie udi, men tilſidſt Theevand. I de tvende ſidſte Aar laae han længe om Dagen, ſaa han neppe var 6 til 8 Timer af Sengen daglig; Dog gik han hver Dag en Spadſeregang med ſin gamle Opvarterſke, naar Veiret tillod det.

1767. Faldt han i en græsselig Sinds Uroe, over sit forbigangne uordentlige Levnet, og en gruelig Frygt for Døden, som varede i 6 til 7 Uger, i hvilken Tiid han bestandig laae til Engs, men kom derefter, ved sin omhyggelige Sieleſorgers, Hr. Provst Middelboes, Bistand til den rette Sinds Roe og Munterhed, som betog ham hans Frygt for Døden, ja gav ham Længsel efter sin Forløsnings Time, og efter den Tiid levede han meget exemplariſk. Det sidste Aar fik han en Rørelse, som dog gik over igien, men havde temmelig fordunklet hans Forstand, og frembragte en Slags Uvirksomhed i hans heele Person. I de sidste Tiider var han bestandigen plaget af en stærk Blod-Susen for Ørene, udentvil af det, at Aarerne ved den lange Levetiid vare blevne haarde og bruskagtige, og altsaa uskikkede til at beforde Blodets Gang, som derover standsede; Dette opvakte om Natten hans Phantasie, og ligesom Tankerne foreſtillede ham ont eller got, syntes han snart, det var Guds Engle, der

sang

ſang for ham, ſnart at det var den gamle Kones Troldom, der paaførte ham mange tuſinde Dievle, og da maatte ſmage Stokken.

1772. Den 27 September, en Løverdag Morgen, fik han Hiertequalmen og ſtærk Opkaſtelſe, og fra den Tiid ſpiiſte han ſlet intet meere, ſkiøttede ei heller meer om at ſmage Brændeviin eller Øl, men blev lædſket med Theevand og lidet Viin. Tredie Dagen dereſter, da han nok mærkede, at hans Dødstime var forhaanden, lod han ſig, af Hr. Provſt Middelboe, betiene med Alterens Sacramente. Derefter blev hans Mæle alt meer og meer uforſtaaeligt, og de tvende ſidſte Dage talede han aldeles intet, men den trettende Dag i Sygdommen, ſom var den 9 October, ſov han ganſke rolig og ſtille hen, efterat han havde oplevet en Alder af 146 Aar paa 40 Dage nær. Man kan ſee af denne korte Beretning om hans Sygdom, at hans Død nok eene er foraarſaget af Alderdommen, uden nogen tilſtødende Aarſag.

" Hvad hans Perſon angaaer, da var
' han af middelmaadig Høide, breedſkuldret,
' af et fyldigt, eller ſom man kaldet det, ſtir-
' ſkaaret Legeme, af ſtærke Muſkler, Seener
' og Been, og af ſaa uſædvanlige Legems Kræf-
' ter, at ingen driſtede ſig til at forſøge ham
' i dette Stykke, mindre ſkiøttede om at tage
' ham i Haanden meere end een Gang, da
' han altiid ved ſaadanne Leiligheder havde den
' Fornøielſe at afjage den vedkommende et Skrik
' eller en uſædvanlig Rødme, ſom adſkillige
' gange i Spøg hendtes een og anden Frem-
' med, der ei kiendte ham". Et Exempel
kan man fortælle, ſom tillige viiſer, hvor li-
det han ville anſees for gammel. En vis
haandfaſt Officeer ſpurgte ham engang, uden-
tvil i Kolding, hvor gammel han var; Dra-
kenberg, ſom aldrig kunde lide dette Spørs-
maal, ſvarede ei dertil, hvorover den anden
blev ved: Du er jo 120 Aar. Drakenberg
bad ham derpaa tage ſig i Haanden, ſom den-
ne, der var en ſærdeles haandfaſt Mand, ei tog
i Betænkning; Men denne Gamle fortørnede

tryk-

trykkede den saa haardt, at Officeeren segnede ned i sine Knæe, hvorved Drakenberg sagde: See nu, om jeg ei er 20 Aar; de hundrede har jeg kastet bort.

Han saae got ud af Ansigt, og meget bedre, end han paa Kaaberstykket forestilles, skiønt det er ellers truffet meget vel. I Ansigtet saae han red og meget blodrig ud, ligesom han og havde saadan Overflodighed af Blod, at han fiire Gange om Aaret lod sig aarelade, men var i øvrigt usædvanlig frisk, rørig og munter, saa han aldrig af Betydenhed var sengeliggende, undtagen det i de sidste Aar, som forhen er meldt. Ved hans Aareladen iagttog han altiid, at det skeede i tiltagende Maane; og var han saa overbeviist om Fornodenheden og Nytten heraf, at han ærgrede sig, hver gang han saae nogen handle herimod, og tilskrev disse Tiiders Menneskers korte Levetiid og Svaghed, at de lode sig aarelade i Mæet. For tillige at give en liden Prove af hans Haardførhed, kan anføres et par af de Huusraad, han endog brugte i Lille-Roe, da

han var 130 Aar. Mod Forſtoppelſe, hvoraf han undertiden var plaget, brugte han intet andet Raad, end at ſynke en Blyekugle, ſom da, ved ſin Tyngde, ſkaffede ham den forønſkte Virkning. Naar han i de Tænder, han havde tilbage, fik megen og lang Piine, brugte han ingen anden Tandlæge, end han ſteeg op paa en Stoel, bandt en Traad faſt om Tanden, og med den anden Ende om et Øm i Loftet, derpaa ſprang han ned af Stolen, efterladende ſin Tand og Tandpiine ved Traaden.

" Hovedet, hvorpaa han altiid bar en ſort ' Fløiels Kalot, var ganſke ſkaldet, und- ' tagen nogle faae hvide Haar, ſom hængte ' ham ved Ørene og i Nakken. Hans Øine ' laae dybt i Hovedet, og vare temmelig ſvage, ' dog til paa nogle faa af hans ſidſte Aar, ſaa- ' ledes, at han om Dagen kunde ſee at gaae ' hvor han vilde. Hans øvrige Sandſer vare ' temmelig gode, og omtrent ſom en Mands ' paa 60 Aar. Men det, ſom giorde hans Per- ' ſon meeſt ærværdig, var hans lange ſølv- ' graae Skieg, ſom naaede ham fra hans Øren

' langt

' langt ned paa Bryſtet, og ſom han idelig
' vaſkede, kiemmede og pyntede, ligeſom han
' ellers, i alle andre Ting, holdt ſig meget reen-
' lig og net.

Hans Hukommelſe var endnu temmelig god, og han kunde erindre ſig endog Smaaeting, ſom mange Aar tilforn vare hendede, helſt naar man bragte ham paa Tanke om dem; og naar han var munter, fortalte han gierne ſine Tildragelſer, og de blodigſte deraf kunde han, ret med ſtor Latter, fortælle, juſt ikke til ſtor Ære for hans Gemyt. I ſærdeleshed kildrede det ham, naar enten han ſelv havde haft Leilighed at hevne ſig over ſine Fiender, eller dette var ſkeet hendelſeviis og ved andre.

Hans Sindsbevægelſer vare meget heftige, endog i den Alder, da man ſkulde tænke, at Paſſioner burde være reent uddøde. Om hans Kierligheder, eller rettere Forelſkelſe, er forhen meldt, at han end ikke var fri derfor i ſit 130 Aar; Ja maaſkee man endog fandt Spor hos ham til Lyſt til Elſkov i hans 140 Aar, men kan ei berette Tildragelſer heri nøie,

og

og derfor udelader dem. Hans Hevngierrighed kan man kiende i hans Fornoielſe over Hevnen, og nogle andre Tildragelſer. Talte man et Ord, ſom han anſaae fornærmeligt, da var han ſom et Lynild, og ſtrax færdig at hevne ſig, enten med Mund eller Hænder, og tilgav langſom, ja der behovedes en temmelig Varſomhed, for at undgaae hans Vrede, ſaa vanſkelig var han; og vovede man længe at ſige ham imod, var han ſtrax i Harniſk, og truede at ſee deres Hierteblod; Og ſom han ikke var at troe, at han jo kunde ville holde ſit Ord, tog hans Modſtandere gierne det fornuftigſte Partie, og vigede for ham. " Der opholdt-
' ſig, paa den Tiid han var paa Allinggaard,
' tvende fornemme Perſoner i Nærværelſen af
' Gaarden, hvoraf den eene var en ſeer og
' ſtærk Karl; Diſſe tvende kom meget ofte
' til Gaarden, og ſom de i Begyndelſen maa-
' ſkee ſaae ham lidet over Skuldrene, begegne-
' de de ham ikke paa den Maade, han meente
' ſig at tilkomme; Herover kunde han ſiden
' aldrig lide dem, men ved alle Leiligheder ſag-

' de

' de dem noget ubehageligt, og derved omſider ' giorde dem ſaa forſigtige, at de ikke gierne ' gik aleene til Gaarden, naar de vidſte han ' var der, og kunde møde dem undervei.

Stolt var han ogſaa af ſin høie Alder, ſkiønt han ei taalte, man lod ham høre Alderen; og anſaae han den nu levende Slegt, uden Forſkiel, for ſine Børneborn; Hvorpaa det Svar kan tiene til Beviis ſom han Aar 1769 gav en vis Fyrſtelig Perſon, ſom ſpurte ham om adſkillige Ting af hans Liv, hvilke han og beſvarede med ſærdeles Vittighed. Da een af Selſkabet derpaa ſagde ham ind i Øret, thi han kunde ikke ſee, ei heller høre, uden man raabte ham i Øret: Drakenberg! det er Pr*** af **, ſom taler med Eder! ſvarede han: Gud, Gud velſigne Jer! jeg har kiendt Jer Faer-Faer!

Hans Sprog var Danſk i den Norſke Mundart; Men derforuden talte han det Franſke temmelig vel, og det Engelſke Sprog meget færdig, ligeſom det, endog til den ſidſte Tiid, var ham en ſærdeles ſtor Fornøielſe,

naar

naar han traf en, ſom kunde tale Engelſk med ham, og til hans Død mærkede man en beſynderlig Godhed for det Engelſke Folk hos ham, ſom han gierne gad talt om, ligeſom han og i det øvrige var paa ſin Alderdom meget for at vide, hvorledes det ſtod til i Verden, ſom han gierne vilde, man ſkulde fortælle ham.

I den udvortes Gudstieneſte var han i ſin Alderdom ganſke ordentlig, og efter ſin Maade endog andægtig og nidkiær. Kirken forſømte han ikke gierne, ei heller Skriftemaal og Altergang. Morgen og Aften læſte og ſang han med Andagt, og adſkillige Bønner og Pſalmer vidſte han uden ad; og i de ſidſte Aar, da hans ſvage Syn ei tillod ham at læſe, maatte hans gamle Opvarterſke daglig læſe Morgen- og Aftenbøn for ham, og ſynge Pſalmer med ham. I hans Ungdom har han nok ført et uordentligt og ugudeligt Levnet, men fra 1767, førte han, ſom meldt, et meget ſkikkeligt Levnet.

I hans Spiſe var han foranderlig og kræſen, han faldt ſnart paa eet, ſnart paa et andet, naar han var, hvor han kunde faae det,

og

og var intet andet tilrede, af det, han havde Lyst til, saa forlangte han sød Velling og Egge-Pandekage. Hvidelog holdt hanfor en Delikatesse, og spiiste dem jevnlig. Han drak gierne et Glas got Øl eller Brændeviin, og paa Slutningen Mød, dog aldrig i den Mængde, at det besværede ham; Dog har man vel engang eller tiere seet ham have en liden Ruus, naar han kunde faae det for intet, thi han var en stærk Huusholder. Som en gammel Soemand røgede han meget Tobak.

Saaledes levede og var denne, for sin Alderdom saa mærkværdige, Mand. " Han hav-
' de oplevet 7 Danske Konger, nemlig Kong
' Christian den Fierde, Friderik den Tredie,
' Christian den Femte, Friderik den Fierde,
' Christian den Siette, Friderik den Femte,
' og Christian den Syvende, og under tre af
' dem, Friderik den Tredie, Christian den
' Femte, og Friderik den Fierde tient i 3 sto-
' re Kriige mod Sverrig. Ei mindre mærkvær-
' dige vare hans Reiser, paa hvilke han havde seet
' de fleeste Lande i alle fire Verdens Deele,
' thi han havde beseilet Virginien, Brasilien

og

' og fleere Steder i Amerika, Afrika, Lille
' Aſien, de Levantiſke Øer, Malta, Ita-
' lien, Spanien, Portugal, Frankerige,
' Engelland, Irland, Holland, Grøn-
' land, Øſterſøen, Moſkov, Danmark og
' Norge, utallige Gange fra ſit 13 til 91 Aar,
' og fra det Aar til ſin høie Alderdom, ia ind-
' til Aaret førend hans Død, giort ſaa man-
' ge Omvandringer til Lands, endog til og fra
' Norge, at hans heele Levnet kan anſees for
' en beſtandig Kiede af lutter Søe- og Land-Rei-
' ſer, ſaa man, endog i den Henſeende, kan
' paaſtaae, at et heelt Tuſinde Aar neppe ſkal
' frembringe hans Lige.

Han førte det uſtadigſte Liv, og havde de meeſt heftige Sindsbevægelſer, ikke i liden Grad, og uagtet alt dette blev han dog 146 Aar, ja var i ſaa lang Tiid ei een eeneſte Gang ſengeliggende, førend Døden kom, naar man undtager, de par gange han var forſlaaet. Skulde man ikke da ſynes, at alle de Regler, Lægerne foreſkrive i Levemaaden, ere unødvendige, ja ſnarere ſkadelige end til Nytte? Men man

be-

betænke, han var fød i Norge, uden tvil af ſunde Forældre, i de endnu næſten uforderve Tider, ſlap fri for en kiælen Opdragelſe, blev hærdet ved ſtærkt Arbeide, og det, ſom nok var det fornemſte, giorde ſig ſaamegen og ſaa jevnlig Bevægelſe, og det meeſt til Foeds.

Den Sextende October blev han begravet, med al den Ære, man kunde bevilſe hans afſtelede Legeme. Udi begge Stadens Kirker blev fra Kl. 12 til halvgaaen 2 ſlet ringet med alle Klokkerne; hans Liig blev henkiørt i Kiøbmændenes Liigvogn, og af Byens Unge Karle nedſat i de Ebbeſonners aabne Begravelſe i Aarhuus Domkirke. Følgeſkabet beſtod af Stiftsbefalingsmanden Hr. Kammerherre Roſenorn, ſom gik næſt Liiget, Byens Magiſtrat, eendeel fornemme Officeerer, Geiſtligheden, ſamt de fornemſte af Byens Borgere, og en ſtor Mængde af uden- og indenbyes Folk, ſom opfyldte den heele Kirke, og holdt Stiftsprovſten Hr. Peter Ephraim Monrad, ſom Domkirkens Sognepræſt, den Liigprædiken, ſom findes her tilføiet.

Paa hans Liigkiſte var en Plade, og paa ſamme den bag efter Liigprædikenen følgende Opſkrift, ſom Hr. Cramer, Klokker til Frue-Kirke i Aarhuus, havde opſat ham til Ære, ſkient den ei bør tiene til at give Efterſlægten et Begreb om vor Tids Smag i Poeſien, om dette Skrift ſkulde blive ſaa gammelt.

Liigprædiken

over

Christian Jacobsen Drakenberg,

holden

i Dom-Kirken i Aarhuus

den 16 October 1772,

af

P. E. Monrad,

Stifts-Provſt i Aarhuus-Stift.

Liig-Texten,

Viisdom. Bog, Cap. 4. v. 8. 9.

En hæderlig Alderdom er ikke den, ſom haver en lang Tiid, eiheller den, ſom er maalet efter Aars Tal, men Klogſkab er det rette graae Haar for Menneſkene, og et ubeſmittet Levnet er den rette Alderdom.

Thema.

Den rette og ægte Alderdom efter de Viiſes Regning.

a.) Den almindelige falſke Regning, ſom de fleeſte Menneſker giøre.

b.) Den rigtige Regning, ſom de Viiſe giøre iblant Menneſkene.

Indgangen.

3 Moſ. B. 19. Cap. v. 32.

Du ſkal opſtaae for den Graahærde-de, og hædre den Gamle.

Bønnen.

Hellige og udødelige GUD, Dine Aar have ingen Ende, thi Du var, Du er, Du ſkal blive den, Du er, i al Evigheds Evighed uden Omſkiftelſes Skygge, Du havde efter Din ſtore Naade i vor første Skabelſe begavet os med noget af denne Din Herlighed; Du havde fritaget os, frem for alle andre Skabninger, fra Forkrænkelighed, og vilde taget os, med vore Legemer, ind i Din Herlighed, uden at ſmage Døden. Men vee os! Dit Billede er borte; Vort Liv er fuldt af megen Møie og Elendighed, vi ere Jord, og vi ſkal blive til Jord. Tiiden, naar det ſkal ſkee, haver Du Dig forbeholden i Din egen Magt, ja vi viide hverken Tiid, Time eller Sted.

Du haver ſat os et naturligt Maal, ſom vi ikke kan overgaae, og vore Dages Tal er hos Dig. Nu behager det Dig, at rykke een og anden iblandt os bort, i Barn- eller Ungdoms-Tiid, nu at krone andre med en høi Alderdom; Nu at ſende Dødens Bud til den, ſom gierne vilde leve; Nu at lade den leve, ſom længes efter Døden; Altſammen efter Din Viisdom, Retfærdighed og Naade. Hvor mægtig Du endnu, ſom i gamle Dage, kan forlænge vore Dage, haver Du

viist os, som endnu leve, i denne vor Afdøde Christian Jakobsen, hvis Levetiid overgik Patriarken Jakobs Alder; Vi staae da, efter Din Befalning, endnu i denne Dag op for denne Graahærdede, og hædre denne Gamle, dog ikke saa meget ham, som Dig selv i ham. Thi Magten og Æren er Din.

I Din Frygt ere vi forsamlede, i Særdeleshed for at tage til Hierte, hvorudi den rette og ægte Alderdom skal bestaae, naar den skal være Dig tækkelig, Verden tienlig og de Gamle salig, nemlig ikke i mange Aar, men i den Viisdom, som er her oven fra, og i et helligt og ubesmittet Levnet. O! saa lær os og hielp enhver af os at tænke tilbage paa den Levetiid, som er forbi, ydmyge os for Dig og afbede vore Ufuldkommenheder, men udbede os Naade til at lade det være nok, om vi have levet ilde, og anstille vort Liv efter Din hellige Wille, at vi i vor Ungdom kunde regnes for Dig iblant de rette Gamle, og vor Alderdom maa blive til Velsignelse her og hisset. Ja Herre! lær os at tælle vore Dage, at vi maa bekomme Viisdom i Hiertet.

Vor Fader, Du som er ꝛc.

Indgangen.

erſom vi ere ſkyldige at ære den, Kongen ærer, da meget meere den, ſom Gud ſelv lægger Ære paa, og ſom han befaler os at ære. Vi ſkal ære alle hans Gaver i Almindelighed, hans Børn og Udvalgte i Særdeleshed, ſom ære Ham, og han Selv igien ærer. Vi ſkal give enhver Ære, ſom bør Ære, og forekomme hverandre med Ærbødighed.

Men en udtrykkelig Lov og Befalning om dem, vi paa en ſærdeles Maade udvortes bør beviiſe Ære, finde vi i 3 Moſ. B. 19. v. 32. Du ſkal opſtaae for den Graahærdede, og hædre den Gamle. Gud vilde ei alene have ſit Folk til et helligt og ſaligt Folk, men han vilde og have dem til et høfligt og beſkedent Folk, at ſom de ſkulle overgaae alle andre Slægter paa Jorden i Hellighed og Dyd i henſeende til Gud, ſaa og i Beſkedenhed og Artighed imellem ſig ſelv indbyrdes; Dertil kan denne Befalning henføres: Du ſkal ꝛc. Vi agte her.

I. Den Bydende.
II. Budet.

Den Bydende er vel Moſes, ſaavit ſom han var Guds Sendebud og gik i hans Ærende; Men det var ikke hans eget Indfald eller Anordning, men Guds egen Befalning ved ham, thi ſaaledes ere alle Befalninger, ſom ere givne ved Moſe, at agte og anſee, følgelig ogſaa dette Bud; Heder det da: Du ſkal,

ſaa

ſaa er det at anſee ſom det høieſte Herrebud, og maatte ingenlunde foragtes eller forſømmes, tør vi ikke underſtaae os at ſætte et af de mindſte Bud til Side, ſom vi faae af en lovlig beſkikket Øvrighed i Kongens Navn, fordi vi ere hans Underſaatter, da meget mindre de Bud, ſom vi have af Gud, ikke det mindſte Bud maa løſes eller efterlades, thi derved blive vi de mindſte i Himmeriges Rige. Iſrael maatte iſær frygte for, og ſkamme ſig ved at overtræde Guds Bud, da Gud paa en ſynlig Maade var i deres Leir, ſtraffede deres Ulydighed paa den eftertrykkeligſte Maade, og holdt, ſaa at ſige, den ſkarpeſte Krigs-Diſciplin eller Politie iblandt dem, ved hans underlige Gierninger og idelige Velgierninger maatte de vel og finde ſig forbundne til Lydighed, og det ſaa meget meere hvad dette Bud er angaaende, ſom kun koſtede dem en ringe Umage, og hvad den udvortes Ærbødighed angaaer, let kunde efterkommes. Give Gud, at hans Bud, ſom ikke ere tunge, nu omſtunder maatte antages, ikke ſom Menneſkens, men ſom Guds Bud, og

hans Sendebud ſom Sendebud i hans Sted, da ſkulde de ikke ſaa ſkiødesløs forſømmes, ſaa ſkammelig foragtes, ſom de blive af dem, der vil dog agtes for Guds Folk. Chriſti Tienere bør vel helſt bede, lokke og overtale, men de have og Magt at befale. De bære ei heller Aandens Sværd forgiæves, og det gielder og her: Hvo ſom ſtaae dem imod, modſtaae Guds Orden, og faae Dom mod dem ſelv.

Men 2.) Agter Budet i ſig ſelv, og da agte vi, a.) De Gamle og Graahærdede, ſom ſkal æres. b.) Hvorledes de ſkal æres. Budet angaaer de Graahærdede og Gamle, uden Henſigt til deres øvrige Tilſtand eller Omſtændigheder, men aleene til deres Aar, Alder, og Levetiid. Enten deres Opførſel da havde været priis- eller laſtværdig, enten de vare Rige eller Fattige, anſeelige eller ringe, ſaa vilde dog Gud, at de for deres Alders ſkyld ſkulde æres. Kongerne paa Jorden udmærke deres Undlinge med adſkillige Æres-Tegn, ſom man bør have Høiagtelſe for. Gud hænger og ſine

Æres-

Æres-Tegn paa de Gamle, ſom ere graae Haar, denne Krone vil han have man ſkal bære Reſpect for, ſaavidt ſom det er hans Æres-Tegn, om denne Krone endog findes paa et underligt Hoved, og det er vel billigt i ſig ſelv, thi haver GUd, ſom Herre over Liv og Død, forundt et Menneſke lang Levetiid, er det jo et Beviis og Tegn til hans guddommelige Kraft og Villie, og i en Gammel kan enten hans Langmodighed, eller hans Retfærdighed æres og priiſes. Naturligviis flyder det af Alderdom, at den medfører megen Erfarenhed, ſom de Unge og Yngere ikke have, kan altſaa altid være til nogen Nytte, hvor gamle og ſkrøbelige de end maatte være; Hønen maae dog være klogere end Kyllingen, ſaaledes og Forældre end Børn, og de Ældſte, ſom GUd beſkikkede iblant Iſrael, bleve udvalgte i Henſigt til deres Alder og den deraf flydende Erfarenhed, derfore ſkikkede til at være andres Anførere. Naar GUd borttager de Gamle, kan det anſees ſom en Straf, i henſeende til Regieringen, thi naar Unge og Uerfarne blive aleene tilbage,

ſtyre

ſtyre de gierne Riget ſom Roboam og hans Medaldrende, til mangens Ulykke, og hvor ſmertelig tugter han ikke ſaaledes ſin Kirke, naar Unge og Uerfarne for tilig faae formeget at ſige, af Mangel paa Gamle; Dagligt Exempel have vi paa Børn, ſom for tilig miſte deres Forældre, og vor gamle Graaehærdede kan ſelv tiene til Exempel, ſom, formedelſt ſine Forældres tilige Død, underlig blev tumlet i Verden. Ei aleene haver da GUD givet denne nyttige Lov til det Menneſkelige Kiøns ſande Beſte, men han haver og haandthævet den, det regnes iblandt Forbandelſer, naar Gamle ikke agtes, og GUD ſtatuerede et Exempel paa Børnene, ſom ſkiældede den gode Prophet Eliſæus for Skaldepande, 2 Kong. 2.

b.) GUD vil da, at de Graaehærdede og Gamle ſkal hædres og æres, og dette udtrykkes ſaaledes: Du ſkal ſtaae op og hædre: Derved befales ſaavel den indvortes Høiagtelſe, ſom den udvortes Æresbeviisning, her tales førſt om den udvortes, ſom var at ſtaae op,

nem-

nemlig af Ærbødighed, som Abraham for de 3 Mænd, der kom i hans Paulun, Rachel for sin Fader, da det var Skik, som endnu er, at reise sig og bøie sig, mod og for den, som man haver Undseelse for, gaae til Side, give ham Plads.

Derpaa tales om at hædre, for at viise at saadan udvortes Ærbødighed maatte komme af en indvortes Høiagtelse, og viise sig i allehaande Æresbeviisninger; Moses giver tillige ligesom Aarsagen hertil tilkiende, naar han nævner Graahærdede, det er, som sagt er, ligesom tegnede af GUd selv og prydede med graae Haar, som et kronet Hoved. Lykkaligt da det Land, som eier mange Gamle, naar de ere saa gode som gamle. Lykkalige de Undersaatter og Tienere, som hædre og vige saadanne Gamle.

Skal Gamle og Graahærdede æres, haver denne afdøde Christian Drakenberg, i henseende til den opnaaede høie Alder, dertil

givet den høieſte Anledning, thi hverken Hiſtorien, eller nogen Mands Minde i Dannemark og Norge, kan viſe os i Alder hans Lige; Og haver han ved ſine Bedrifter, eller høie Stand og Tilſtand, ikke kundet tilveiebringe ſig nogen ſærdeles Høiagtelſe, haver dog GUd kronet ham med ſaa høi en Alder, at han haver ſat heele Europa i Forundring, hvor ellers hans lange Levetiid er bekiendt. Billigt derfor og vel betænkt, at Byens Øvrighed ved eget og andre Beboeres roesværdige Sammenſkud haver beſørget denne gamle Mand hæderlig til ſit Hvileſted her i Domkirken, paa en høitidelig Maade, og ved en langt anſeelligere Følge, end ellers hans Stand og Omſtændigheder kunde medføre. Aarhuus Domkirke eier nu i ham et Monument, ſom ingenſteds er Mage til, GUd veed om nogen Tiid meere ſkal blive, men ilde havde det været betænkt, om han ikke tillige af mig, ſom Stedets Sognepræſt, ſkiønt uanmodet, og uden nogen ſlags Fordeel eller Roes, var bleven æret med en offentlig Liig-Tale, hvorved min Hoved-Intention

tion har været at ſige noget til de efterlevendes Opbyggelſe; Jeg finder mig altſaa pligtig at viiſe, at Alderdom og graae Haar ikke beſtaaer i Tiidens Længde eller mange Aar, men i det ſom Syrach viiſelig lærer os.

Textens Forklaring.

.4. v. 8. 9.

En hæderlig Alderdom er ikke den, ſom haver en lang Tiid, ei heller den, ſom er maalet efter Aars-Tal, men Klogſkab er det rette graae Haar for Menneſkene, og et ubeſmittet Levnet er den rette Alderdom. Vi betragte heraf:

Thema.

Den rette og ægte Alderdom efter de viiſes Regning.

a.) Den almindelige falſke Regning, ſom Menneſkene giøre.

b.) Den rigtige Regning, ſom de Viiſe giøre iblant Menneſkene.

Naar

Naar Viismanden ſiger, hvad der ikke er Alderdom, det er, hvad der ikke bør agtes eller regnes ſom Alderdom og graa Haar, ſaa giver han dermed at forſtaae, at hans Meening var ikke alles Meening, men at der vare ſaadanne, ſom meente ganſke anderledes, thi derſom han ikke ſagde andet, end det hver Mand tænkte og vidſte, ſaavelſom han, eller eftertænkte ſaavelſom han, ſaa var hans Lærdom og Erindring overflødig og unyttig, men meget mere ſiger han, ſom en viis Mand, der ſom enhver ikke fattede eller eftertænkte, eller, om de og ſamtykkede hans Ord, dog ikke i Almindelighed i Gierningen førte ſaadant et Liv, at deres Liv, endſkiønt det var ungt og kort, kunde regnes ſom Alderdom. Erfarenhed viiſer nokſom denne Sandhed, thi desværre, hvorledes gaae manges beſte og feireſte Aar bort, mange ikke i allehaande Ungdoms Daarligheder, man forſvarer ſig med og troſter ſig ved, at Ungdom og Viisdom ikke følges ad, man giver Ungdoms Lyſter og Tilbøieligheder Tøilen, man meener, at Ungdommen maa raſe og haver Privilegium der-

derpaa; Naar nu den meſte Levetiid dermed gaaer bort, ja man enten aldrig kommer til at tænke ſig om, eller ſeerend paa ſin Alderdom, hvor gammel kan man ſaa vel regne ſig? Man er jo endnu et Barn i Forſtand, men gammel aleene i Ondſkab og Daarlighed, og det kan da ikke regnes for Alderdom, om man endog blev ſaa gammel ſom Methuſalem, de Umælende og Ufornuftige Creature ere aldtid ſaa gamle, ſom de have leved til ſiden de bleve fødde, deres Alder fører og de Fuldkommenheder med ſig, ſom deres Natur medfører; Men med os Menneſker er det ikke ſaaledes, thi vi ere ſkabte, at vores Natur ſkulde forbedres, og ſaalænge dette ikke ſkeer, eller der begyndes derpaa, kan vi anſees ſom ufødde, fordi vi ere uigienfødde; Vi kan oplyſe Sagen nærmere: En Tiener haver tient ſin Herre i mange Aar, eller været i hans Tieneſte, men han haver været en utroe og doven Tiener indtil det ſidſte Aar, monne ikke hans Herre regner efter hvor længe han haver tient vel, og regner de andre Aar ſom ingen

Tieneſte, og ſaaledes regner og Viismanden med Menneſkene i henſeende til deres Forhold mod Gud, dem ſelv og deres Næſte. Nu hører man i Almindelighed Menneſkene at tænke og regne ſaaledes, den og den er død i ſin Ungdom og blomſtrende Aar, det er Skade og Bedrøvelſe, derimod den eller den er ſaa gammel, deraf gior den gamle ſig ofte ſelv til, eller hovmoder ſig deraf, i begge Tilfælde uden nogen Henſigt til eller Eftertanke om, hvorledes Tiden er brugt og anvendt. Han troſter da dem, ſom ere bedrøvede over deres Venners tilige Død, at de derfor ikke ſkal være mistroſtige, naar ſaadanne Unge have ført et helligt og gudfrygtigt Levnet, og ere døde i en ſalig Tilſtand, naar de i gode Gierningers Øvelſe have tragtet efter det evige Liv, thi da have de været gamle nok for Gud, modne til at bindes i de levendes Knipper og at indhøſtes i Guds Lade; Han troſter de Unge ſelv, ſom overfaldes af Døden, at de ikke ſkal holde ſig det for en Skam og Skade ſaa tilig at kaldes hiem til Herren. Der-

imod

imod saa straffer og beskiemmer han alle gamle Daarer og lader dem viide, at deres høie Alder er dem til ingen Ære her, og til ingen Nytte hisset, men snarere til større Ansvar efter den dem forundte, men ilde forsømte Naadens Tiid.

Man kan giøre falske Regninger eller regne feil ved adskillige Leiligheder eller af adskillige Aarsager, det kan skee med Forsæt af Vankundighed og Skiødesløshed. Den falske Regning, som Menneskene giøre sig, om deres Aar og Alder efter Viismandens Mecning, haver og adskillige Aarsager, nogle regne kun efter den Tiid de have levet, men ikke hvorledes de have levet i Tiiden, fordi de meene at det kommer ikke an derpaa, vide nok at de have ikke giort noget got, men tænke, at en kort Afbigt i Dødens Stund kan giøre alle Ting got, og synde saaledes forsætlig og paa Naade; Andre regne feil af Skiødesløshed, de tænke ikke engang paa deres Lives Maal og virkelige Alder, mindre paa at giøre got medens de have Tiid;

Endnu andre addere og multiplicere deres Dyder urigtig, men ſubtrahere deres Feil og Laſter, ſaa at Regningen bliver ganſke forſtyrret, ja mange ere ſaa daarlige, at de beraabe ſig paa deres Forældres formeente Dyder, og endſkiønt de ſelv ingen have, meene de dog at være ærværdige af deres Alderdom; Falſke Regninger ſlipper man ſielden vel fra, bilde vi os ind at vi ere ſalige nok, fordi vi ere gamle nok, endſkiønt vi her ikke have været gode nok, bedrage vi os ſelv, thi uden Hellighed ſkal ingen ſaae Gud at ſee.

2.) Den rigtige Regning lærer da Viismanden os, naar han ſiger: At Klogſkab er det rette graae Haar, og et ubeſmittet Levnet den rette Alderdom; Ligeſom han haver ſøgt at betage dem, ſom bilde ſig noget ind af deres lange Levetiid og mange Leve-Aar, deres falſke Indbildninger og høie Tanker om dem ſelv, ſaa og at føre dem paa andre Tanker, ſom aleene ſee paa og giøre ſtort af alle gamle

uden

uden Forſkiel, aleene i Henſiat til Leve-Aarene, ſaa underviſer nu Viismanden os om den rette ſande og ægte Alderdom, vi agte a) Hvad det er, han agter for Alderdom og graa Haar. b) Hvorfor han henfører ſaadant til Alderdom og graa Haar. Først nævner han tvende Ting, nemlig Klogſkab og et ubeſmittet Levnet, hvorunder indbefattes alt det, ſom hører til og fordres af et retſkaffen Menneſke efter hans Stand og Tilſtand, alt det ſom er behageligt for Gud og Menneſkene, og gavnligt for Menneſket ſelv, og det med eet Ord en ſand Gudfrygtighed.

Dertil hører da først Kundſkab om Gud, hans Veie og Villie efter hans Ord, ſom kan giøre os viiſe til Saliggiørelſe, derfor ſiger David, at han ved Guds Ords Betragtning var bleven forſtandigere end de gamle, og det er og den Kilde, hvoraf Viismanden vil have den Klogſkab eſter, ſom han her taler om, og ſom han viiſer til, det var og derfra han havde

hentet ſin egen Viisdom og Klogſkab. Denne Klogſkab er umiſtelig for et hvert Menneſke, om han ſkal bevare ſin Vei uſtraffelig, vel giennemgaae Verden, og frelſes fra alle de Snarer og Friſtelſer, ſom Dievelen, Verden og hans Kiød og Blod kan føre ham i, ja ſaa umiſtelig, ſom Roret er paa Skibet og Veien for den vandrende, thi vi vide ellers ikke Veien, men vandre i Mørkhed og Dødens Skygge. Den naturlige Vittighed og Klogſkab er vel en GUds Gave, og ſaare nyttig til mange Ting, men den er ikke tilſtrækkelig til de Ting, ſom høre til det aandelige og evige Liv. Til Klogſkab henhører og grundig Kundſkab og Erfarenhed i de Ting, ſom høre til dette Livs Ophold og Velſtand, at man paa en ærlig Maade veed at adſpørge ſit Brød, og ſom vi vide, at der ere mange Nærings Veie lagte og viiſte for Menneſkene, og de maa have Klogſkab til at kiende dem, følge dem og benytte ſig af dem, ſaa er og Klogſkab mange Slags, den kan beſtaae i megen Læsning og grundig Lærdom i høie og nyttige Videnſkaber,

i Dyg-

i Dygtighed og Vittighed i allehaande Videnſka-
ber og Haandværker, herfra undtages Snedig-
hed, Trædſkhed og Underfundighed, alle ulovli-
ge Paafund og Haandgreb, til ſin Fordeel og
andres Fornærmelſe.

Viismanden nævner b) Et ubeſmittet Levnet, det er at bevare en god Samvittighed for GUd og Menneſkene, hverken at forarge eg forføre andre, eller lade ſig forføre, en hel-lig og uſtraffelig Omgiængelſe, han forſtaar her i ſær ſaadan Beſmittelſe, ſom vi i vor Ungdom kan ſtaae Fare for, nemlig baade Kiødets og Aandens Beſmittelſe, og dette lægger han til for at viiſe, at den blotte Kundſkab og Klogſkab langt fra ei er nok, men den maa øves og bruges.

At nu Viismanden henfører diſſe Ting til Alderdom og graa Haar, ſkeer af følgende Aarſager, hans egentlige Henſigt er at viiſe, at de Unge ikke ſkal foragtes og fordømmes, for-di de dee tiilig, man maa ikke tænke, at det er

en Straf og Forbandelſe over dem, ſiden et langt Liv er en Forjettelſe, man maa eiheller bedrøves over deres tilige Død, thi de ere hos Gud, og have i en kort Tiid fuldendet det Løb, ſom andre længe opholdes paa, og naar de nu ſaaledes have løbet, at de have faaet Klenodiet, ſaa ere de at regne iblandt eller til de Gamle, og kommen lige ſaavidt, ſom de.

Men Viismanden haver ſærdeles Aarſager, hvorfor han henfører Klogſkab og et ubeſmittet Levnet til Alderdom og graa Haar, thi 1.) Alderdom er, ſom vi have hørt, ærværdig, Dyd og Gudsfrygt ligeſaa, 2.) Alderdom og graae Haar er kiendelig, Dyd og Gudsfrygt ligeſaa, den er det rette Smykke og Prydelſe. 3.) Alderdom er var og ſielden, det andet ikke mindre, thi Daarer og beſmittede Syndere udgiøre den ſtørſte Part i Verden. 4.) Alderdom fører megen Skrøbelighed og Ufuldkommenhed med ſig, vor beſte Retfærdighed er ſom et beſmittet Klædebon, og fuld af [illegible], ſaa

kan

kan da Viismanden ſige med Sandhed, at Klogſkab og et ubeſmittet Levnet er den rette Alderdom. Gid vi nu vare ſaa viiſe, at vi kunde giøre den rette Regning og herom fælde en retfærdig Dom, dog ikke alene tilſtaae, at her ſiges Sandhed, men følge, ove og lyde Sandheden; Have vi opnaaet en høi Alderdom uden Klogſkab, og et beſmittet Levnet i Daarlighed og ond Begierlighed, da ere vi ikke ſaa gode, ſom gamle Hiorte og Ravne, thi de kan længe leve, og leve ret efter deres Naturs Drift, rykkes vi bort midt i vor raſende Ungdom og Ungdoms Daarligheder, da kan vi beſt lignes ved Myg, Fluer og andre Inſecter, ſom leve en kort Tiid, men giøre kun Skade, medens de ſværme.

Hvor farligt er det vel ikke at være gammel i Synd, ſom i Alder, det fører en ond Samvittighed med ſig, ſom er værre end al Alderdoms Skrøbelighed, og til Omvendelſe fattes os baade Lyſt og Kraft.

Hvor ſaligt derimod at være fyldt med den ſande Viisdom, og at have holdet ſig ubeſmittet fra Verden, thi da kan vi døe vel, enten det ſkal være i Ungdom eller Alderdom, og vi kan i Fred lægge os hen at ſove, vi have været nyttige paa Jorden, efterladt os et got Navn og Rygte, ſom det beſte vi kan efterlade, og vi kan af Naade for JEſu Skyld vente Sted iblandt Retfærdigheds Aander og ubeſmittede Siele.

Applicatio.

Hvor ſtor Naade haver GUd ikke beviiſt vor gamle Chriſtian Jacobſen Drakenberg, i at forunde ham ſaa lang og rund en Naadens Tiid, hvor ſtor og mægtig haver ikke Guds Beſkiermelſe og Forſyn været over ham i Fængſel og Farligheder, ſom hans Levnetsløb udviiſer ſaameget, ſom var bekiendt.

Denne

Denne Gamle blev for ſin høie Alderdoms Skyld ei aleene æret af ſtore Herrer, men endog pleiet og efter ſin Stand vel forſynet til ſin Deds Dag, og han æres i Dag ved en anſeelig Liigbegiengelſe efter ſin Død.

Han begik vel i ſin Levetiid mange Daarligheder, og hans heftige Paſſioner toge vel ofte overhaand, ſom han vel meente at anſtaae ham, ſom en Søemand og Normand, dog holdt GUd ſin Haand over ham, og bevarede baade Liv og Lemmer ved Magt. Hans Levemaade var ellers her iblandt os uſtraffelig, at han ikke overvældede ſig med Drukkenſkab, og efter den ringe Kundſkab, og for ſaavidt af ham nu efter hans Alderdoms Skrøbelighed kunde ventes, gav han Tegn fra ſig til Ydmygelſe for GUd, og Fortrydelſe over ſine begangne Synder, ſukkede til GUd om Naade og Syndsforladelſe, naar man paamindede ham derom. Hans langvarige Søe- og Krigstieneſte beviſer, at han haver haft Klogſkab i de Ting han var ſat til,

og

og ikke været unyttig paa Jorden, saalænge han han havde Kræfter og Bequemmelighed, hvorfor han og ned Kongelig Naade paa sin Alderdom til sin Død ved allernaadigst Pension. Vi haabe i Kierlighed, at der af dette forkrænkelige Legeme paa hiin Dag skal blive et uforkrænkeligt i de Dødes Opstandelse. Men lær du, vor Gud! enhver af os at blive kloge og ubesmittede i vort Liv, at vi ustraffelig kunde stilles for dit Ansigt.

Amen.

Opſkriften paa Kiſten.

Stille!
Opmærkſomme!
Ved denne ſtille Bolig.
Her giemmes en af Forſynet
Udmærket gammel Mand 146 Aar.
Hvo?

Sr. CHRISTIAN JACOBSEN DRAKENBERG,

Fordum Höibaadsmand ved Holmen i KIÖBENHAVN.
Föd, hvor? I NORGE den 18 November 1626.
Hvor? Paa BLOMSHOLM i SCHEEDE-SOGN.
Af hvem? Hans Fader, Höiædle og Velbaarne
Hr. Capitain JACOB DRAKENBERG,
Hans Moder, Höiædle og Velbaarne
Frue MARGRETHE LISBETH JUUL.
Var gift, naar? Og med hvem?

I Hans Alders 111 Aar giftede Han ſig med en gammel ærværdig Matrone paa 60 Aar, MAREN MICHELSDATTER BAGE, begyndt i AARHUUS, og fuldbyrdet i KIÖBENHAVN 1737 den 24 October, i Herr Greve FRIDERICH CHRISTIAN DANNESKIOLDS Hotel, hvor diſſe Gamle bleve ledſagede til Brudeſkamlen af Herr Greve ULRICH ADOLPH, og Herr CHRISTIAN CONRAD DAN-

DANNESKIOLD. Efter Hendes Död levede Han friſk og ſund til Hans Död, naar? den 9 October 1772, gammel 146 Aar.

I Hans Alders 106 Aar hentede Han til Foeds ſin Döbe-Sæddel til Beviis for denne Hans höie Alder, i hvilken Han betalte Naturens Gield, og giemmes her i Haab om en ærefuld Opſtandelſe.

GRAVSKRIFT.

Til Hvile gik den gamle Mand,
Som GUD, 6 Konger tiente
Ved Holmen i Höibaadsmands Stand;
Til höire GUD Ham hente.
Kiærkommen var GUDS Klokkeſlet,
Da Aar var ud' med Rente,
Et haſtig Bud da faldt Ham let,
Dermed Han Aarene endte.
Men nu Han gik fra Verden ud,
Hvad var det, Han forliiſte?
Hans Navn er her, Hans Siæl hos GUD,
Hans Aſk i denne Kiſte.

Opſat til Ære
af
CRAMER.

Bogen er fremstillet i Foto-Zinktryk
ved Chr. Olsens litogr. Anstalt efter Originalen
fra Statsbibliotheket i Aarhus.
Udgivet i 5000 Exempl. af Søspejdernes Forlag ved Skibshandler Sophus Johnsen,
„Drakenberghus",
Aarhus.